

Kontrollutvalget i Larvik kommune

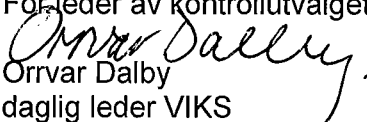
MØTEINNKALLING

Møtetid: Tirsdag 21.oktober 2014, kl. 18.00.
Møtested: Romberggt 4,
Møterom: Brunlanes

Medlemmene kalles inn. Evt. forfall meldes til VIKS.
Varamedlemmer møter kun etter nærmere innkalling.

Saksliste:

- 33/14 Godkjenning av protokoll fra 9.september 2014**
Vedlegg: Protokoll fra møte den 9.september 2014
- 34/14 Forslag til budsjett for 2015 for kontroll og tilsyn i Larvik kommune – revidert.**
- 35/14 Overordnet revisjonsstrategi for regnskapsrevisjon 2014 - del 1**
Vedlegg: Overordnet revisjonsstrategi.
- 36/14 Revisor orienterer**
- 37/14 Torstvedt skole**
- 38/14 Referatsaker**
Vedlegg: Protokoll fra styremøte i VIKS 11.09.2014
Avklaring av habilitet – artikkel i Kommunal rapport av Jan F. Bernt.
- 39/14 Eventuelt**

Revetal 13.oktober 2014
For leder av kontrollutvalget i Larvik kommune, Ingar Døler

Orrvar Dalby
daglig leder VIKS

Innkalling m/saksliste til:
Medlemmer
Varamedlemmer
Ordfører
Rådmann,
Telemark Kommunerevisjon IKS

Kontrollutvalget i Larvik kommune

Saksbehandler: Orrvar Dalby

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
21.10.14

SAK NR. 33/14 Godkjenning av protokoll fra møte 9.september 2014

Vedlegg: Protokoll fra møte i kontrollutvalget 9.september 2014.

Innstilling:
Protokoll fra møte i kontrollutvalget 9.september 2014 godkjennes.

Vedtak:

Kontrollutvalget i Larvik kommune

MØTEPROTOKOLL

Dato: 09.09.14
Møtested: Romberg.gt 4, Møterom Brunlanes

Disse møtte:

Ingar Døler, leder
Live Jetlund, nestleder
Janne Ekmann, medlem
Finn Kristian Marthinsen, medlem
Kjersti Michaelsen, medlem

I tillegg møtte:

Rådmann Inger Anne Speilberg (sak 24-27/14)
Kommunalsjef Tom Henning Ruud (sak 27/14)
Virksomhetsleder byggesak Jan Bergan (sak 27/14)
Daglig leder Kjell Ekmann, TKR
Oppdragsrevisor Morten Sagli, TKR
Forvaltningsrevisor Gerd Smedsrud Mikelborg, TKR (sak 25/14)
Forvaltningsrevisor Anne Sæterdal, TKR (sak 26/14)
Daglig leder VIKS, Orrvar Dalby

MØTELEDER: Ingar Døler

Innkallingen og saksliste ble godkjent. Kontrollutvalget vedtok å behandle sak 27/14 som første sak i møtet.
Alle saker ble behandlet for åpne dører.
Møtet ble satt kl 18.00.

SAKNR. Sakstittel

2414 Godkjenning av protokoll fra 6.mai 2014.

Vedtak:

Protokoll fra møte 6.mai 2014 godkjennes.

25/14 Forvaltningsprosjektet « Etikk og varsling»- orientering om status i arbeidet

Forvaltningsrevisor Gerd Smedsrud Mikelborg redegjorde for status i prosjektet og svarte på spørsmål. Noen av de opprinnelige problemstillingene vedr. varsling er omformulert. TKR vil ikke klare å levere rapporten innenfor de frister som opprinnelig ble vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar prosjektleders redegjørelse for status i arbeidet med forvaltningsrapporten «Etikk og varsling» til orientering.

Kontrollutvalget tar til etterretning at det ikke vil være mulig å opprettholde de opprinnelige fristene for levering av rapporten. Ny frist for levering til sekretariatet av endelig rapport med rådmannens uttalelse settes til 15.januar 2015. Rapporten behandles på første møte i kontrollutvalget i 2015.

26/14

Bestilling av prosjektplan for nytt forvaltningsprosjekt

Forvaltningsrevisor Anne Sæterdal redegjorde for overordnet analyse og vedtatt plan for forvaltningsrevisjon.

Saken ble drøftet.

Vedtak:

Det bestilles en forundersøkelse fra Telemark kommunerevisjon IKS for et forvaltningsprosjekt rettet mot kommunens forebyggende arbeid, bestående av delprosjektene:

- Helsetjenester for barn og unge
- Forebyggende arbeid innenfor rusomsorgen
- Forebyggende arbeid i sosialtjenesten og tverrfaglig samarbeid med andre resultatenheter i kommunen.

Tidsplan for framleggelse av denne forundersøkelsen avklares mellom sekretariatet og TKR IKS.

27/14

Forvaltningsrapport om «Byggesaksbehandling – Larvik kommune» - orientering om oppfølging.

Virksomhetsleder Jan Bergan, kommunalsjef Tom Henning Ruud og rådmann Inger Anne Speilberg redegjorde for kommunens oppfølging og svarte på spørsmål.

Følgende forhold ble spesielt nevnt:

- Forvaltningsrapporten har vært nyttig og gitt støtte til flere forbedringstiltak.
- Det er etablert en ny database for dispensasjonsvedtak som vil bli et godt verktøy for å analysere praksis. Sidemannskontroll er etablert og virksomhetsleder kontrollerer og godkjenner alle dispensasjonsvedtak.
- Register som holder oversikt over saker og saksflyt vil hjelpe til med å redusere fristoverskridelser
- Delegasjonsmyndighet i byggesaker er gjennomgått og tydeliggjort.
- Tilsynsansvaret ble vesentlig endret for en del år siden, men er fortsatt arbeidskrevende for kommunen. Store og kompliserte enkeltsaker tar også mye kapasitet.

- Stort fokus på å fjerne flaskehalsen i saksbehandlingen.
- Publikums forventning om rask behandling, myndighetenes ambisjoner om forenkling og kommunens rolle i å ivareta gjeldende lover, regler og planvedtak «kolliderer» til tider.
- Det jobbes tett opp mot planutvalget, og saker av prinsipiell interesse forelegges politikerne. Ankebehandling gir også avklaringer som bidrar til å forenkle framtidige saker.

Vedtak:

Rådmannens redegjørelse for administrasjonens oppfølging av forvaltningsrapporten «Byggesaksbehandling- Larvik kommune» tas til orientering.

28/14 Oppdragsansvarlig revisors uavhengighet 2014.
Saken ble behandlet og revisor svarte på spørsmål.

Vedtak:

Vurderingen av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet for 2014 tas til orientering.

29/14 Revisor orienterer

Oppdragsrevisor Morten Sagli delte ut overordnet revisjonsstrategi for regnskapsrevisjon 2014 – del 1. Denne behandles på neste møte i kontrollutvalget 21. oktober 2014.

Videre redegjorde han for en del konkrete saker som revisjonen arbeider med og svarte på spørsmål. Han understreket at det er god dialog med kommunens ledelse.

Ny daglig leder i Telemark Kommunerevisjon IKS, Kjell Ekman, presenterte seg selv og orienterte om arbeidet med ny finansieringsordning for selskapet. Eierne har nedsatt en arbeidsgruppe som har som oppgave å komme fram til en ny finansieringsordning for TKR IKS. Den nye finansieringsordningen skal ta sikte på en utjevning av timepris mellom store og små kommuner. Dette vil for de store kommunene medføre en reduksjon i totale revisjonskostnader. Arbeidsgruppens forslag er ikke klart. Neste møte i arbeidsgruppen avholdes 19. september.

Vedtak:

Daglig leder og oppdragsrevisors informasjon tas til orientering. Kontrollutvalget ønsket Kjell Ekman velkommen som ny daglig leder i TKR IKS.

30/14 Forslag til budsjett 2015 – tilsyn og kontroll i Larvik kommune.

Saken ble behandlet.

Vedtak:

Kontrollutvalget anbefaler kommunestyret å bevilge kr 3.510.000 i budsjett 2015 til tilsyn og kontroll i Larvik kommune.

Revisjonstjenester totalt kr 2.821.000 fordelt med:

Revisjonstjenester	kr 2.611.000
Andre oppdrag	kr 210.000

Sekretariatstjenester fra VIKS	kr 439.000
Selskapskontroll	kr 50.000

Til kontrollutvalgets disposisjon inkl. møtegodtgj.	kr 200.000
---	------------

Kontrollutvalget gjør oppmerksom på at Telemark Kommunerevisjon IKS vurderer en ny finansieringsmodell og at det kan få betydning for revisjonskostnadene for 2015.

Saken oversendes til videre behandling i kommunestyret.

31/14 Referatsaker

1. Endringer i IKS- loven

2. KS lanserer nytt styrevervregister

3. Svar fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet på henvendelse om kontrollutvalgets myndighet i forbindelse med interkommunalt samarbeid.

Vedtak:

Referatene tas til orientering

32/14 Eventuelt

Live G. Jetlund orienterte om at hun hadde mottatt pr. post en del dokumenter i en tvistesak om grenser som er ferdigbehandlet i kommunen. Gir ikke grunnlag for videre oppfølging.

Alle vedtak ble fattet enstemmig.

Møtet avsluttet kl. 21.00

Neste møte tirsdag 21. oktober 2014

Revetal, 11.09.2014
for leder av kontrollutvalget i Larvik kommune, Ingar Døler

Orrvar Dalby
Daglig leder VIKS ✓
(sign)

Sendes til:
Medlemmer
Varamedlemmer
Ordfører
Rådmann
TKR, avd. Lardal og
Larvik

Kontrollutvalget i Larvik kommune

Saksbehandler: Orrvar Dalby

Saksgang:
Kontrollutvalget

21.10.2014

SAKSNR. 34/14

Forslag til budsjett 2015 for kontroll og tilsyn i Larvik kommune-revidert.

Kontrollutvalget behandlet denne saken i møte 9.september d.å. sak 30/14 og fattet slikt enstemmig vedtak:

«Kontrollutvalget anbefaler kommunestyret å bevilge kr 3.510.000 i budsjett 2015 til tilsyn og kontroll i Larvik kommune.

Revisjonstjenester totalt kr 2.821.000 fordelt med:

Revisjonstjenester	kr 2.611.000
Andre oppdrag	kr 210.000

Sekretariatstjenester fra VIKS	kr 439.000
--------------------------------	------------

Selskapskontroll	kr 50.000
------------------	-----------

Til kontrollutvalgets disposisjon inkl. møtegodtgj.	kr 200.000
---	------------

Kontrollutvalget gjør oppmerksom på at Telemark Kommunerevisjon IKS vurderer en ny finansieringsmodell og at det kan få betydning for revisjonskostnadene for 2015.

Saken oversendes til videre behandling i kommunestyret.»

Styret i VIKS behandlet budsjettet for 2015 i sitt møte 11.september. Styret vedtok å øke grunnbeløpet som alle medlemskommunene skal betale til kr.80.000.

Konsekvensen for Larvik kommune ble en økning på kr.5.000 i forhold til det forslag som lå til grunn ved behandlingen i kontrollutvalget 9.september.

Det foreslås at kontrollutvalget korrigerer sitt vedtak tilsvarende.

Vedlegg: Særutskrift sak 30/14 fra kontrollutvalgets møte 09.09.2014
Særutskrift sak 19/14 fra styremøte i VIKS 11.09.2014
Budsjett for VIKS 2015

Fordeling på medlemmene 2015

Forslag til innstilling:

Kontrollutvalget anbefaler kommunestyret å bevilge kr 3.515.000 i budsjett 2015 til tilsyn og kontroll i Larvik kommune.

Revisjonstjenester totalt kr 2.821.000 fordelt med:

Revisjonstjenester	kr 2.611.000
Andre oppdrag	kr 210.000

Sekretariatstjenester fra VIKS	kr 444.000
--------------------------------	------------

Selskapskontroll	kr 50.000
------------------	-----------

Til kontrollutvalgets disposisjon inkl. møtegodtgj.	kr 200.000
---	------------

Kontrollutvalget gjør oppmerksom på at Telemark Kommunerevisjon IKS vurderer en ny finansieringsmodell og at det kan få betydning for revisjonskostnadene for 2015.

Saken oversendes til videre behandling i kommunestyret.

vedlegg

Kontrollutvalget i Larvik kommune

Saksbehandler: Orrvar Dalby

Særutskrift

Saksgang:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato:
09.09.2014

SAKSNR. 30/14 FORSLAG TIL BUDSJETT 2015 -TILSYN OG KONTROLL I LARVIK KOMMUNE

Saksopplysninger:

Kontrollutvalgskonferansen §18 har følgende bestemmelse:

«Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontroll- og revisjonsarbeidet skal følge formannskapet/kommunerådets eller fylkesutvalget/fylkesrådets innstilling til kommunestyret.»

Utgifter til tilsyn og kontroll kan deles på følgende kostnadselementer:

- Regnskapsrevisjon
- Aktiviteter etter plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll
- Sekretariatstjenester til kontrollutvalget
- Møtegodtgjørelser og øvrige utgifter som følge av kontrollutvalgets aktivitet

Det ble i 2007 inngått en egen avtale mellom kontrollutvalget i Larvik kommune og Telemark kommunerevisjon IKS (TKR) om revisjonstjenester. I henhold til denne avtalen skal driftstilskuddet fastsettes årlig. Utgiftene for Larvik kommune har tatt utgangspunkt i nivået for kommunens utgifter til revisjon i 2006 og har senere vært regulert med deflator for kommunesektoren. Forslaget for 2015 tar utgangspunkt i budsjettet for 2014 og er justert med 3,75% i påvente av en endelig avklaring på deflatorens størrelse.

Telemark Kommunerevisjon IKS har opplyst at det pågår et arbeid med å utvikle en ny modell for kostnadsdekning fra medlemskommunene. Dette arbeidet er ikke ferdig, men forslaget forventes å foreligge før kommunestyrenes behandling av budsjettet for 2015. Det vil bli gitt en nærmere orientering om dette i kontrollutvalgets møte.

Styret i VIKS skal behandle forslag til budsjett for 2015 i møte 11. september 2014. Fordelingen av utgifter mellom deltakerne i VIKS er regulert i selskapets vedtekter. Alle deltakerkommunene skal betale et årlig grunnbeløp. For 2015 er grunnbeløpet foreslått til kr 75.000,-. Videre legges innbyggertallet i den enkelte kommune til grunn for fordelingen av kostnadene. Det er forutsatt brukt kr.200.000 av disposisjonsfond.

Forslag til totalbudsjett for VIKS for 2015 er på kr 3.022.000,-. Larvik kommunes andel er beregnet til kr 439.232.

Forslaget til budsjett for 2015 for tilsyns- og kontrollfunksjonen i Larvik kommune blir som følger:

Totale revisjonstjenester kr 2.821.000 fordelt som følger:

	2014	2015
• Regnskapsrevisjon/forvaltningsrevisjon	kr.2.517.000	2.611.000
• Andre oppdrag	kr 203.000	210.000
Sekretariatstjenester fra VIKS	kr 403.000	439.000
Selskapskontroll	kr 50.000	50.000
Drift av kontrollutvalget		
Møtegodtgjørelse	kr 165.000	
Andre driftsutgifter	kr 35.000	
Sum Tilsyn og kontroll for 2014	kr 3.373.000	3.510.000

Saken oversendes formannskapet og kommunestyret til videre behandling.

Vedlegg :   Forslag til budsjett 2015 for VIKS
                               Avtale mellom KU i Larvik kommune og TKR

Forslag til innstilling:

Kontrollutvalget anbefaler kommunestyret å bevilge kr 3.510.000 i budsjett 2015 til tilsyn og kontroll i Larvik kommune.

Revisjonstjenester totalt kr 2.821.000 fordelt med:

Revisjonstjenester	kr 2.611.000
Andre oppdrag	kr 210.000
Sekretariatstjenester fra VIKS	kr 439.000
Selskapskontroll	kr 50.000
Til kontrollutvalgets disposisjon inkl. møtegodtgj.	kr 200.000

Kontrollutvalget gjør oppmerksom på at Telemark Kommunerevisjon IKS vurderer en ny finansieringsmodell og at det kan få betydning for revisjonskostnadene for 2015.

Saken oversendes til videre behandling i kommunestyret.

Kontrollutvalgets innstilling:

Kontrollutvalget anbefaler kommunestyret å bevilge kr 3.510.000 i budsjett 2015 til tilsyn og kontroll i Larvik kommune.

Revisjonstjenester totalt kr 2.821.000 fordelt med:

Revisjonstjenester	kr 2.611.000
Andre oppdrag	kr 210.000

Sekretariatstjenester fra VIKS	kr 439.000
Selskapskontroll	kr 50.000

Til kontrollutvalgets disposisjon inkl. møtegodtgj.	kr 200.000
---	------------

Kontrollutvalget gjør oppmerksom på at Telemark Kommunerevisjon IKS vurderer en ny finansieringsmodell og at det kan få betydning for revisjonskostnadene for 2015.

Saken oversendes til videre behandling i kommunestyret.

Enstemmig.

STYRET I VIKS**Særutskrift**

Saksbehandler: Orrvar Dalby

Møtedato: 11.09.2014**SAKSNR. 19/14****Forslag til budsjett for VIKS 2015****Saksopplysninger.****Driftskostnader.**

Forslag til driftsbudsjett for VIKS for 2015 har en total kostnadsramme på kr. 3.022.000.

Dette er en økning på kr.139.000 sammenliknet med vedtatt budsjett for 2014.

Lønn og sosiale utgifter er basert på dagens bemanning med tre stillinger, jfr. styresak 17/08. Disse kostnadene er forutsatt regulert innenfor rammen av tariffavtalen. Pensjonskostnadene er vanskelig å budsjettere, men forventes å øke noe til neste år. Dette er hensyntatt i forslaget.

De øvrige driftskostnadene er stort sett videreført på dagens nivå uten vesentlige endringer. I forbindelse med overgangen til elektronisk post/arkivsystem, er det imidlertid beregnet en økt årlig utgift på kr. 50.000. Dette er et anslag da endelig kostnadsoverslag ikke foreligger ennå, jfr. egen sak.

VIKS er 10 år i 2015. Det er ikke satt av noe særskilt beløp til markering av jubileet. Evt kostnader må derfor dekkes innenfor det framlagte budsjett.

Driftsbudsjettet er foreslått saldert med kr. 200.000 fra disposisjonsfondet.

Driftsinntekter.

Det er forutsatt en driftsinntekt i forbindelse med selskapskontroll på kr. 60.000. Ut fra erfaringene i 2014, hefter det usikkerhet med denne posten.

Investeringskostnader.

Etableringskostnadene for nytt elektronisk post/arkivsystem er anslått til kr.100.000 som foreslås dekket av disposisjonsfondet.

Styreutgifter.

Følgende styreutgifter er innarbeidet i forslaget:

Godtgjørelse leder	: kr. 20.000
Skyss og kostgodtgjørelse	: kr. 10.000
Møtegodtgjørelse medlemmer:	kr. 45.000
Juridisk bistand styret	: kr. 10.000

Status disposisjonsfond:

Disposisjonsfond 31.12.2013 : kr. 768 073
Budsjettert bruk 2014 : kr. 286 000
Saldo : kr. 482 000

Med den foreslåtte bruk av fondet vil gjenstående beløp være 182 000, før tilførsel av evt overskudd for 2014.

En finner det ikke forsvarlig å bruke større andel av disposisjonsfondet enn det som er foreslått.

Dersom styret ønsker å bruke en mindre andel av disposisjonsfondet, må overføringene fra medlemmene økes tilsvarende.

Fordeling av driftskostnadene på medlemmene.

Overføringene fra medlemmene til dekning av utgiftene skal i henhold til vedtektenes § 5 skje på grunnlag av « et fast grunnbeløp med tillegg av en andel av kostnadene fordelt etter innbyggertall».

De senere årene har tilskuddene vært videreført med samme kronebeløp, uten justering. For å få saldert budsjettet har det vært nødvendig å bruke stadig større beløp av disposisjonsfondet. Dette vil i lengden ikke være gjennomførbart.

Grunnbeløpet er i det foreliggende forslag justert med kr.5.000 fra kr.70.000 til kr.75.000. Med den foreslåtte økning utgjør grunnbeløpet til sammen kr.900.000, noe som er litt i underkant av 1/3 av det totale driftsbudsjettet. Resten av kostnadene er fordelt etter innbyggertall.

Vedlegg: Forslag til driftsbudsjett for VIKS 2015

Forslag til fordeling av kostnader på medlemskommunene

Forslag til vedtak:

1. Styret for VIKS vedtar det framlagte forslag til driftsbudsjett for 2015 med en total kostnadsramme på kr. 3.022.000.
2. Fordeling av driftskostnadene på medlemskommunene skjer i samsvar med vedlagte forslag.
3. Etableringskostnadene for nytt elektronisk post-og arkivsystem, anslått til kr.100.000 dekkes av disposisjonsfondet.

Vedtak:

1. Styret for VIKS vedtar det framlagte forslag til driftsbudsjett for 2015 med en total kostnadsramme på kr. 3.022.000.
2. Fordeling av driftskostnadene på medlemskommunene skjer i samsvar med vedlagte forslag, med den endring at grunnbeløpet settes til kr.80.000 for alle

kommuner. Forbruket av disposisjonsfond til dekning av driftsutgifter 2015 settes til kr.140.000.

3. Etableringskostnadene for nytt elektronisk post- og arkivsystem, anslått til kr.100.000, dekkes av disposisjonsfondet.

Enstemmig

Budsjett VIKS 2015 - vedtatt 11.9.2014

	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015
10100 LØNN I FASTE STILLINGER	1 607 983	1 800 000	1 875 000
10801 GODTGJØRELSE-LEDER/NESTLEDER	20 000	20 000	20 000
10802 GODTGJØRELSE - FOLKEVALGTE	24 000	45 000	45 000
10805 AVGIFTSPL TELEFONGODTGJØRELSE	11 333	12 000	13 000
10900 ARBEIDSGIVERS ANDEL KLP	229 956	240 000	283 000
10902 KOLLEKTIV ULYKKESFORSIKRING	-1 648	-	-2 000
10905 GRUPPELIV	92	-	-
10990 ARBEIDSGIVERAVGIFT	266 430	290 000	275 000
Sum lønnskostnader	2 158 146	2 407 000	2 509 000
11000 KONTORMATERIELL	6 821	16 000	10 000
11001 AVISER, TIDSKRIFTER, FAGLITTERATUR OSV	15 950	7 000	15 000
11200 ANDRE DRIFTSUTGIFTER	10 125	12 000	12 000
11203 UTGIFTSDEKNING - SOM IKKE ER OPPGAVEPL.	8 002	10 000	10 000
11205 GAVER OG PÅSKJØNNINGER	4 511	4 000	4 000
11300 PORTO	13 243	25 000	20 000
11301 TELEFON- OG KOMMUNIKASJON	19 859	12 000	20 000
11302 BETALINGSFORMIDLING	78	-	-
11400 ANNONSER	66 934	-	-
11403 REPRESENTASJON	2 342	4 000	4 000
11500 KURS OG ANNEN OPPLÆRING	38 265	55 000	55 000
11600 SKYSS- OG KOSTGODTGJØRELSE	26 779	30 000	30 000
11601 SKYSS- OG KOSTGODTGJØRELSE FOLKEVALGTE	-	10 000	10 000
11850 FORSIKRINGER	-	5 000	2 000
11851 PERSONFORSIKRINGER	890	-	-
11855 FORSIKRING YRKESSKADE	-	5 000	5 000
11900 HUSLEIE, FESTEAVGIFTER M.V.	92 799	120 000	125 000
11950 AVGIFTER, GEBYRER, LISENSER	28 746	50 000	50 000
12000 INVENTAR OG UTSTYR	13 686	20 000	20 000
12400 SERVICE OG DRIFTSAVTALER	34 246	25 000	10 000
12700 KONSULENTTJENESTER	34 634	15 000	10 000
12701 JURIDISK BISTAND - STYRET	-	10 000	10 000
13300 KJØP AV TJENESTER - FYLKESKOMMUNEN	-	16 000	16 000
13500 KJØP AV TJENESTER - ANDRE KOMMUNER	-	25 000	75 000
13700 KJØP AV TJENESTER - PRIVATE	13 469	-	-
14290 UTGIFTSFØRT MERVERDIGAVGIFT	68 776	-	-
Sum andre kostnader	500 155	476 000	513 000
15400 AVSETNINGER TIL DISP. FONS	234 033	-	-
15700 OVERFØRING TIL INVESTERINGSREGNSKAPET	2 558	-	-
15800 IKKE DISP.NETTO REGNSKAPSM.MINDREFORBR.	205 089	-	-
16208 DIVERSE	-2 000	-60 000	-60 000
16209 ØREDIFFERANSER	-9	-	-
17100 REFUSJON SYKEPENGER	-3 866	-	-
17290 REFUSJON MOMS PÅLØPT I DRIFTSREGNSKAPET	-68 776	-	-
17300 REFUSJON FRA FYLKESKOMMUNEN	-431 144	-403 239	-444 000
17500 REFUSJON FRA ANDRE KOMMUNER	-2 151 856	-2 133 761	-2 378 000
17700 REFUSJON FRA ANDRE	-2 500	-	-
19000 RENTEINNTEKTER	-17 797	-	-
19300 BRUK AV TIDL ÅRS REGNSKM. MINDREFORBRUK	-234 033	-	-
19400 BRUK AV DISPOSISJONSFOND	-188 000	-286 000	-140 000
Sum inntekter overføringer	-2 658 301	-2 883 000	-3 022 000
Resultat	-	-	-

BUDSJETT FOR VIKS 2015.**Fordeling av kostnadene på medlemmene.**

Kommune	Innbyggertall pr.1.1.2014	Grunn- beløp	Innbygger- tilskudd	Total 2015	Total 2014
Horten	26 751	80 000	225 243	305 343	278 286
Holmestrand	10 456	80 000	88 039	168 039	149 964
Tønsberg	41550	80 000	349 851	429 851	388 614
Larvik	43 258	80 000	364 232	444 232	403239
Sande	9 036	80 000	76 083	156 083	138 488
Hof	3 091	80 000	26 026	106 026	93 642
Re	9 144	80 000	76 992	156 992	139 488
Andebu	5 719	80 000	48 153	128 153	112 849
Nøtterøy	21 403	80 000	180 213	260 213	233 019
Tjøme	4 927	80 000	41 485	121 485	107 587
Lardal	2 460	80 000	20713	100 713	88 813
VFK *	43 258	80 000	364 232	444 232	403 239
	221 053	960 000	1 861 262	2 821 262	2 537 000

*Vestfold fylkeskommune betaler det samme som den største kommunen, dvs. Larvik.

Forutsetninger:

1. Innbyggertall pr. 1.1. 2014: 221. 053
2. Netto utgift til fordeling : kr. 2.821.262
3. Grunnbeløp kr.80.000, resten fordeles etter innbyggertall
4. Bruk av disposisjonsfond : kr.140.000

Kontrollutvalget i Larvik kommune

Saksbehandler: Orrvar Dalby

Saksgang:
Kontrollutvalget

21.10.14

SAKSNR. 35/14

Overordnet revisjonsstrategi for regnskapsrevisjon 2014 – del 1.

Overordnet revisjonsstrategi for regnskapsrevisjon legges fram for kontrollutvalget til orientering hvert år og er en del av revisors ordinære kommunikasjon med kontrollutvalget.

Revisjonsstrategien er et sentralt dokument for kontrollutvalgets påse-ansvar overfor revisor.

Vedlegg: Overordnet revisjonsstrategi for regnskapsrevisjon 2014 – del 1.

Innstilling:

Revisors orientering om overordnet revisjonsstrategi for regnskapsrevisjon 2014 tas til orientering.

Vedtak:

**OVERORDNET REVISJONSSTRATEGI FOR
REGNSKAPSREVISJON 2014 – DEL 1**

LARVIK KOMMUNE

Utarbeidet av:

1. INNLEDNING

Kommunerevisor skal følge lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i revisjonsarbeidet. De bestemmelser revisor skal følge framkommer i første rekke av:

- Kommuneloven av 25.09.92 med forskrifter
- Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner m.v. av 15.06.04
- Internasjonale revisjonsstandarder (International Standards on Auditing – ISA)

Kommunerevisor har i henhold til forskriften tre hovedoppgaver; regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Overordnet revisjonsstrategi er det overordnede planleggingsdokumentet for regnskapsrevisjon. Formålet med overordnet revisjonsstrategi er å dokumentere tilstrekkelige og effektive revisjonshandlinger i forbindelse med regnskapsrevisjon. Revisjonsstandarden "ISA 300 Planlegging av revisjon av et regnskap" ligger til grunn for dette dokumentet.

Vi mener denne overordnede revisjonsstrategien, sammen med våre øvrige muntlige og skriftlige rapporteringer, dekker kravene som stilles til dokumentasjon av våre prioriteringer. Dette dokumentet er også et bidrag til å oppfylle kontrollutvalgets tilsyns- og påseansvar.

Justering av dokumentet vil bli foretatt dersom forskrifter med hjemmel i kommuneloven skulle tilsi dette.

2. KRITERIER FOR PRIORITERING AV RESSURSIINNSATS

Ved planlegging av revisjonsoppdraget skal revisor vurdere kontrollmiljøet i kommunen. Det sees da spesielt på den administrative oppbygningen, kompetansen, eventuelle skifte av nøkkelpersonell, omorganisering, sentral/desentral regnskapsføring og endringer av økonomisystem mv. I tillegg kommer vurdering av risiko og vesentlighet.

Revisors ressurser til Larvik kommune skal hovedsakelig fordeles på:

- regnskapsrevisjon av kommunen og kommunale foretak
- forvaltningsrevisjon, med utarbeidelse av overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon
- rådgivning
- attestasjoner/uttalelser
- møteplikt og tilstedeværelse i politiske utvalg, blant annet kontrollutvalget og kommunestyret

Regnskapsrevisjonen og attestasjoner blir gjennomført løpende gjennom året. Årsoppgjørrevisjonen starter når regnskapet er avlagt (frist 15. februar) og varer fram til avleggelse av revisjonsberetningen. Revisjonsberetningen skal skrives så snart revisjonen er ferdig og senest 15. april.

I tillegg til oppgavene nevnt i kulepunktene over, reviderer Telemark kommunerevisjon IKS også andre regnskaper med nær tilknytning til kommunen. Dette er for eksempel regnskaper for kirkelig fellesråd, legater/stiftelser og ikke minst særattestasjoner som det ved lov eller bestemmelse i medhold av lov er lagt til kommunerevisjonen å revidere. For revisjon av disse regnskapene vil det bli utarbeidet egne overordnede revisjonsstrategier og revisjonsplaner. For disse regnskapene gjelder særskilte lover, forskrifter og instruksjoner.

Etter særskilt bestilling påtar Telemark kommunerevisjon IKS seg også å utarbeide plan for selskapskontroll, og utføre selskapskontroll på selskap der kommunen har eierinteresser.

3. REVISJONENS FORMÅL

Formålet med revisjonen er å bekrefte at årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

Revisor konkluderer på regnskapsrevisjon gjennom revisors beretning. I revisors beretning uttaler revisor normalt at:

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Larvik kommune per 31. desember, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge
- de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Revisor skal opparbeide seg en forståelse av kommunen, dens virksomhet og omgivelser, herunder også kommunens interne kontroll. Revisor må også vurdere hvorvidt innhentet informasjon tyder på at det foreligger misligheter. Revisor skal gjennom revisjonen bidra til å forebygge og avdekke misligheter. Begrepet misligheter benyttes oftest om tilsiktede handlinger. Det er særlig to typer tilsiktede handlinger som er relevante for revisor; uredelig regnskapsrapportering og underslag av eiendeler. Dersom revisor konstaterer misligheter, skal det straks sendes en skriftlig foreløpig innberetning til kontrollutvalget. Når saksforholdet er nærmere klarlagt, skal kontrollutvalget ha endelig innberetning. Administrasjonssjefen/rådmann skal ha kopi av innberetningene.

4. FORELØPIG RISIKOVURDERING

Revisjonsstandarden "ISA 315 Identifisering og vurdering av risikoene for vesentlig feilinformasjon gjennom forståelse av enheten og dens omgivelser" inneholder krav for hvilke handlinger revisor skal utføre for å danne grunnlag for å identifisere og anslå risikoer for vesentlig feilinformasjon i regnskapet.

Revisor gjennomfører risikoanalyse av kommunen for å kartlegge om det er områder hvor det foreligger risiko som kan medføre **vesentlige** feil i regnskapet. Gjennom risikoanalyser vurderes risiko på ulike områder, og resultatet av analysene er utslagsgivende for omfanget og valget av revisjonshandlinger som skal utføres.

Kommunen og dens omgivelser

Larvik kommune er i utgangspunktet en stabil virksomhet, med faste oppgaver som skal løses innenfor budsjettets rammer. Rammene for kommunens drift er i stor grad avhengig av nivået på overføringer av rammetilskudd og skatteinntektene (i 2013 var disse 71,7 % av totale driftsinntekter). Den kommunale virksomheten må forholde seg til mange lover, forskrifter og rundskriv. Regelverket er omfattende og det vil foreligge en risiko for at ikke alle regler etterleves.

Driftsregnskapet for 2013 ble gjort opp med et mindreforbruk på 48,7 mill. kroner. Selv om også regnskapsresultatet for 2012 viste et betydelig mindreforbruk er budsjetttrammene for 2014 fortsatt stramme. Selv om økonomirapporteringen for 1. tertial viser et negativt netto driftsresultat på 48,2 mill. kroner, er rådmannens prognose for årets resultat er et regnskap minst i balanse. Men, det påpekes særskilt at marginene i kommunens økonomi er lave og at enkelte enheter vil oppleve utfordringer. Endringer i rammebetingelsene for statlige overføringer, for eksempel at deler av selskapsskatten igjen inntektsføres i den enkelte kommune mot reduksjon i rammetilskuddet, kan gi Larvik kommune reduserte driftsinntekter.

Primær oppgavefondets avkastning og verdi pr. 31.12. er av stor betydning for regnskapsresultatet det enkelte år og viser ved utgangen av juli et bedre resultat enn det som er budsjettet for 2014.

I regulert budsjett for 2014 utgjør netto driftsresultat 0,2 % (av totale driftsinntekter), mens driftsregnskapet i 2013 viste et netto driftsresultat på 1,5 %. En kommunes netto driftsresultat bør ligge på 3 -3,5 %, iht. anbefalinger fra KMD v/Teknisk beregningsutvalg om sunt kommuneregnskap.

Et resultat på 0,2 % viser derfor at kommunen er sårbar for uforutsette hendelser og endringer i budsjettforutsetningene, hvilket rådmannen peker på i tertialrapporten.

Kommunen har i 2014 budsjettet med 279,3 mill. kroner i finansieringsbehov i investeringsregnskapet, hvorav 255,9 mill. kroner skal finansieres ved bruk av lån. Startlån er budsjettet med 70 mill. kroner og inngår i tallene ovenfor. I hovedsak vil investeringsutgiftene bli finansiert med lån. Overføringen fra driftsregnskapet er budsjettet med kun kr 200 000. For tiden er lånerenten lav og har vært det i flere år. Hvor lenge det vil vedvare vites ikke, men det vil med stor sannsynlighet opphøre. Larvik kommunes låneavdrag skjer etter en minimumsbetraktning. Disse elementene sett i sammenheng, nær 100 % lånefinansiering av investeringer og lave avdragsutgifter, vil kunne få et uønsket resultat for driften av kommunen en gang i nær fremtid.

I tidligere år har Larvik kommune foretatt låneopptak tidlig i året. Denne praksisen er endret slik at låneopptak er tilpasset behovet. Ved utgangen av 2013 hadde kommunen ubrukte lånemidler på ca. 39 mill. kroner.

Kommunen og intern kontroll

Revisor skal opparbeide seg en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen. Intern kontroll utformes, iverksettes og vedlikeholdes for å håndtere identifiserte risikoer som truer oppnåelsen av et eller flere av enhetens mål med hensyn til pålitelig finansiell rapportering, mål- og kostnadseffektiv drift og overholdelse av gjeldende lover og forskrifter.

Den interne kontrollen kan igjen deles i følgende komponenter:

- Kontrollmiljø
- Kommunens risikovurderingsprosess
- Informasjonssystemet
- Kontrollaktiviteter
- Overvåking av kontroller

Larvik kommune har etablert interne kontrollrutiner på en rekke områder. Revisjonen gjennomgår disse løpende gjennom året i revisjonsarbeidet. Vesentlige rutiner for vårt arbeid er kommunens interne regelverk, regnskaps- og budsjettoppfølging og rutiner rundt attestasjon og anvisning.

Det er revisjonens vurdering at internkontrollen fungerer tilfredsstillende. Det er også revisjonens oppfatning at øvrige kontrollrutiner i hovedsak er tilfredsstillende, selv om misligheter kan forekomme.

5. FASTSETTELSE AV VESENTLIGHETSGRENSE

Revisor er ikke opptatt av bagatellmessige forhold, og vil planlegge og utføre revisjonen med sikte på å avdekke eventuelle vesentlige feil eller mangler. Det følger av "ISA 320 Vesentlighet ved planlegging og gjennomføring av en revisjon" at revisor ved utarbeidelse av den overordnede revisjonsstrategien skal fastsette en vesentlighetsgrense for regnskapet totalt sett.

Vesentlighetsbegrepet brukes av revisor både ved planlegging og utførelse av revisjon. Begrepet er også sentralt ved evaluering av virkningen av identifisert feilinformasjon på revisjonen og av eventuell ikke-korrigert feilinformasjon på regnskapet. Vesentlighetsgrensen er sentral ved utarbeidelse av en konklusjon i revisjonsberetningen. I en normal revisjonsberetningen sier revisor at *"årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til ABC kommune per 31. desember 20X1, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge."*

Vesentlighetsgrensen for regnskapet totalt sett fastsettes med bakgrunn i risikoanalysen, revisors profesjonelle skjønn og den generelle kunnskapen revisor har om vedkommende kommune. I tillegg vurderes blant annet følgende momenter:

- Kommunens investeringsaktivitet
- Kommunens finansplasseringer
- Bemanningssituasjonen og kompetansen innenfor økonomiavdeling
- Økonomistyring i kommunen
- Kommunens regnskaps- og budsjettoppfølging
- De kommunale virksomhetenes størrelser
- Politikernes og medias oppmerksomhet for kommunens økonomiske disposisjoner
- Kommunens økonomi- og lønssystem
- Skifte av nøkkelpersonell
- Kommunens interne regelverk

6. REVISJONSPLAN

Med basis i overordnet revisjonsstrategi blir det utarbeidet revisjonsplaner for hvert enkelt revisjonsoppdrag. Revisjonsplanene angir de enkelte revisjonshandlinger som skal utføres. Revisjonsplanene er revisjonens interne arbeidspapirer og skal ikke behandles politisk.

7. AVSLUTNING

Den overordnede revisjonsstrategiens risiko- og vesentlighetsvurderinger bygger på en foreløpig vurdering av bl.a. erfaring, historisk regnskapsmateriell og den interne kontroll som foreligger.

Det videre arbeidet med regnskapsrevisjon kan avdekke forhold som kan medføre endringer i revisjonsstrategien. Vesentlige endringer skal dokumenteres.

Skien, 5. september 2014
Telemark kommunerevisjon IKS

Morten Sagli
oppdragsrevisor

Rapportering fra revisjon til kontrollutvalget om regnskapsrevisjon.

Larvik kommunes regnskap for 2014.

Område	Definert risiko	Planlagt angrepsvinkel
Generelt	Mva-kompensasjon	Medfører kontroll av innkjøps- og driftsmiddelområdet gjennom året. Fører til god løpende kontroll av disse områdene.
	Feil bruk av funksjon og art som fører til feil KOSTRA-rapportering	Stikkprøver og analytisk kontroll gjennom året
	Selvkostområdene - kan føre til for høye VAR-utgifter	Kontroll gjennomføres i årsoppgjøret
	Budsjettendringer foretas av riktig organ	Kontroll av sakskart, og stikkprøver på store budsjettendringer gjennom året.
	Andre årsoppgjørskontroller, som ikke kommer inn under det enkelte område	Gjennomføres etter standard revisjonsplan
	Særattestasjoner ifm ulike refusjonskrav og evt. øremerkede statstilskudd	Utføres når vi blir forelagt slike krav, kan variere noe fra år til år
	Vedtak i politiske utvalg, særlig formannskap og kommunestyre	Kontroll av saker med økonomiske konsekvenser i f-skap og kommunestyre
	Mislighetskontroll	Etter revisjonsplan for TKR
IT	Ansatte uten myndighet endrer ulike faste data	Kontroll av endringer i faste data
Lønn	Mottar Larvik korrekt sykepengerefusjon?	Test av rutiner og stikkprøver
	Nye rutiner reiseregninger med elektronisk kommunikasjon	Test av rutiner og stikkprøver
	Årsoppgjørskontroller	Etter standard revisjonsplan for åop.
Salg	Innkreves VAR-gebyrer og feiing i henhold til kommunestyrets vedtak?	Teste disse for et representativt utplukk.
	Innkreves og bokføres parrkeringsavgifter i henhold til kommunestyrets vedtak?	Teste disse for et representativt utplukk.
	Årsoppgjørskontroller	Etter standard revisjonsplan for åop.
Likvid	Kontantkasser, usikker på rutine?	Teste rutiner og stikkprøver for eksistens
	Innehas bankfullmakter kun av bemyndigede? Oppfølging fra 2013	Kontroll internt og mot banken
	Årsoppgjørskontroller	Etter standard revisjonsplan for åop.

Innkjøp	Fakturaer er ikke av god nok kvalitet, og/eller rutiner for att. / anv. ikke gode nok?	Teste et utvalg fakturaer, både mht kvalitet og påse at regler og rutiner for scanning, attestasjon og anvisning følges.
	Innkjøp forsvinner eller kommer ikke til rett sted.	Observasjon
	Urealistisk verdi på balansekonto for leverandørgjeld	Se på rutiner for avstemming av leverandørreskontro. Hva er leverandør? Saldoforespørsel til utplukk leverandører
	MVA-kompensasjon. Se under generelt	
	Utføres innkjøp i henhold til lov om offentlige anskaffelser?	Kontroll av et utvalg innkjøp
	Årsoppgjørskontroller	Etter standard revisjonsplan for åop.
Driftsmiddel/ investering	Driftsutgifter føres i investeringsregnskapet. Kontroll av inng. fakt.	Bilagskontroll, og særlig ifm. mva-komp.
	Budsjettendringer gjennom året legges ikke inn i Agresso	Kontroll av budsjettet i Agresso mot vedtak
	Årsoppgjørskontroller	Etter standard revisjonsplan for åop.
Overføring	Tilfeldige inntekter og utgifter budsjetteres ikke.	Kontroll av fullstendighet i budsjetteringen
	Antall psykisk utviklingshemmede rapporteres ikke i henhold til regelverket	Kontroll og attestasjon av krav for psykisk utviklingshemmede
	Ressurskrevende brukere rapporteres ikke iht regelverk	Kontroll og attestasjon av krav for ressurskrevende brukere
	Årsoppgjørskontroller	Etter standard revisjonsplan for åop.
Finans	Kjøp og salg av aksjer og andeler . Følges regelverket?	Kontroll med transaksjoner gj. året og i åop. Påse vedtak i kommunestyret
	Finansielle plasseringer er ikke iht. forskrift eller finansreglement.	Kontroll av høst 2014 og i åop.
	Innlån er ikke i oversensstemmelse med kommunestyrevedtak	Kontrollere at kommunestyrets vedtak følges og at summen av lån med flytende eller fast rente stemmer med finansreglementet
	Renteutgifter er ikke i henhold til avtale	Kontrollere et tilfeldig utvalg for korrekt rentebelastning
	Årsoppgjørskontroller	Etter standard revisjonsplan for åop.

Kontrollutvalget i Larvik kommune

Saksbehandler: Orrvar Dalby

Saksgang:
Kontrollutvalget

21.10.2014

SAKSNR. 36/14 **Revisor orienterer**

Revisor orienterer kontrollutvalget om den løpende revisjonen i henhold til strategi for gjennomføring av regnskapsrevisjon.

Innstilling:
Revisors informasjon tas til orientering.

Vedtak:

Kontrollutvalget i Larvik kommune

Saksbehandler: Orrvar Dalby

Saksgang:
Kontrollutvalget

21.10.14

SAKSNR. 37/14 **Torstvedt skole**

Medlem av kontrollutvalget Finn Kristian Marthinsen har 26.september 2014 oversendt følgende mail til sekretariatet:

«Jeg sender dette brevet til deg, og så kan du sende det videre til de øvrige medlemmene i Kontrollutvalget med din vurdering.
Jeg synes det er grunn til bekymring og behov for å stille spørsmål ved "prosessen" rundt info/manglende info om overskridelsene ved Torstvedt skole. På et visst tidspunkt ble det visstnok gitt uttrykk for at det kunne komme til å bli overskridelser i forhold til kostnadsberegningen. Dette synes det å være enighet om. Men det er ikke framkommet hvem som sa hva og når, eller på hvilken måte dette blei presentert. Var det muntlig orientering, var det skriftlig i notat, brev, mail el hva?
Derfor er jeg av den oppfatning at Kontrollutvalget må be om en skriftlig redegjørelse fra Rådmannen om denne saken. i svaret må det framgå, på bakgrunn av LKEs styreleders utsagn om at hun har orientert administrasjonen, hvordan orienteringen skjedde, til hvem orienteringen blei gitt, og hva orienteringen inneholdt av konkrete el. vagere antydninger. Hvordan bragte den informerte disse opplysningene videre til ordfører og hvordan forholdt ordfører seg til de mottatte opplysningene i forhold til Formannskap/Bystyre.
Vi snakker her om overskridelser på bortimot 100 millioner kroner. Jeg ser i avisa at man forsøker å mer el. mindre bagatellisere overskridelsene ved å si at det har skjedd utvidelser underveis, at info ikke var spesifikk osv. Jeg mener vi ikke kan godta dette, men må be om snarlig redegjørelse om de faktiske forhold.»

Mailen ble videresendt til kontrollutvalgets medlemmer 29.september d.å. med anbefaling om at saken behandles i møtet 21.oktober.

Kontrollutvalget må i første omgang ta standpunkt til om det ønskes å behandle saken og dernest eventuelt definere hva utvalget ønsker å undersøke.

Forvaltningsrevisor Kirsti Torbjørnson, Telemark Kommunerevisjon er bedt om stille i møtet i fall kontrollutvalget ønsker å gå videre med saken.

Saken framlegges uten forslag til vedtak

Vedtak:

Kontrollutvalget i Larvik kommune

Saksbehandler: Orrvar Dalby

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
21.10.14

SAK NR. 38/14 **Referatsaker**

Vedlegg:

- Protokoll fra styremøte i VIKS 11.september 2014
- Avklaring av habilitet – artikkel i Kommunal rapport av Jan F. Bernt

Innstilling:
Referatene tas til orientering

Vedtak:

STYRET
MØTEPROTOKOLL

Dato: 11.09.2014
Møtested: Horten rådhus
Møterom: Adalsborgen

DISSE MØTTE:

Jan Nærnes, styreleder, Horten
Harald Haug Andersen, nestleder, Tønsberg
Anne Marie Indseth, medlem, Tjøme
Tone Helgesen, medlem, Sande
Jon Henrik Grindlia, medlem, Andebu
Frode Hestnes, medlem, Ra
Terje Fuglevik, medlem, Nøtterøy
Kjetil Holm Klavenes, medlem, VFK
Hanna Therese Berg, medlem, Holmestrand
Kari Stensholt, varamedlem, Lardal
Live G. Jetlund, varamedlem, Larvik

FORFALL:

Gunnar Akerholt, medlem, Hof
Ingar Døler, medlem, Larvik
Anders Assev, Lardal

DESSUTEN MØTTE:

Heidi Wulff Jacobsen   rådgiver VIKS, observatør
Gaute Hesjedal   rådgiver, VIKS
Orrvar Dalby   daglig leder VIKS, sekretær

MØTELEDER: Styreleder Jan Nærnes

Møtet satt kl. 18.00. Det framkom ingen merknader til innkalling og saksliste.

Styreleder ønsket velkommen til styremøtet og spesielt til Nina Neset, daglig leder av Romerike revisjon IKS og medlem av kommunelovutvalget. Hun holdt foredrag om status i lovutvalgets arbeid, med spesiell vekt på relevante tema for kontrollutvalg.

Styret vedtok å utsette presentasjonene av forvaltningsrapporter til neste møte.

Saksliste:

17/14   Godkjenning av protokoll fra forrige møte 27.mai 2014

Vedtak:

Protokollen fra møtet 27.mai 2014 godkjennes.

18/14   Regnskapsrapport nr.2 – 2014.

Daglig leder redegjorde for saken og svarte på spørsmål.

Vedtak:

Styret tar regnskapsrapport for VIKS – 2.tertial 2014 til orientering.

19/14

Forslag til budsjett for VIKS 2015

Daglig leder redegjorde for forslaget og svarte på spørsmål.

Vedtak:

1. Styret for VIKS vedtar det framlagte forslag til budsjett for 2015 med en total kostnadsramme på kr.3.022.000.

2. Fordeling av driftskostnadene på medlemskommunene skjer i samsvar med vedlagte forslag, med den endring at grunnbeløpet settes til kr.80.000. Forbruket av disposisjonsfond til dekning av driftsutgifter 2015 settes til kr.140.000.

3. Etableringskostnadene for nytt elektronisk post- og arkivsystem, anslått til kr.100.000, dekkes av disposisjonsfondet.

20/14

Forslag til ny post/arkiv og IT-løsning for selskapet

Daglig leder redegjorde for status i saken og svarte på spørsmål.

Vedtak:

Daglig leder gis fullmakt til å inngå nødvendige avtaler for etablering av nytt elektronisk saksbehandlingssystem som ivaretar post- og arkivfunksjoner, samt sekretariatets behov for IT-tjenester. Fullmakten er betinget av at etableringskostnadene ikke overstiger kr.100.000.

21/14

Forsikringer.

Vedtak:

Saken tas til orientering

22/14

Vestfold Vann IKS – rapport fra representantskapsmøte 2.juni 2014.

Saken ble behandlet.

Vedtak:

Styret tar rapport fra møte i representantskapet i Vestfold Vann IKSA til etterretning og vedtar å sende et brev til representantskapet hvor det uttrykkes bekymring over oppfølgingen av eierskapet i selskapet. Brevet undertegnes av kontrollutvalgslederne i de berørte eierkommunene og sendes i kopi til kontrollutvalgene.

23/14

Tilfredshetsundersøkelse

Daglig leder orienterte om resultatene fra undersøkelsen.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

Sekretariatet vil legge vekt på opplæring og introduksjon av nye kontrollutvalg i 2015.

24/14 Styreevaluering
Styret kommenterte de problemstillingene som var listet opp i saksframlegget. Tilfredshet med at styremøtene legges opp med en faglig del og en del med styresaker, og at alle medlemskommunene er representert i styret.

25/14 Fullmakter i tariffsaker
Saken ble behandlet.

Vedtak:

Styreleder gis fullmakt til å avgi stemme på vegne av VIKS i uravstemning om tariffavtaler.

Styrets arbeidsutvalg gis fullmakt til å gjennomføre lokale lønnsforhandlinger på vegne av vegne av VIKS.

26/14 VIKS orienterer

Daglig leder orienterte om følgende saker:

- a) Konkurransenutsetting av revisjonstjenester for Tønsberg, Nøtterøy og Tjøme er behandlet i kontrollutvalgene og skal nå behandles i kommunestyrene.
- b) Svar er mottatt på henvendelse til kommunal- og moderniseringsdepartementet om interkommunalt samarbeid og myndigheten til kontrollutvalget i samarbeidskommunen. (Basert på problemstilling reist av kontrollutvalget i Hof.) Konklusjonen er at det ikke kan avtales at en samarbeidskommunes kontrollutvalg skal kunne opprettholde sin myndighet etter §77.nr.1.
- c) Arkivet til VIKS for perioden 2005-2010 er snart pakket ned og vil bli avlevert til IKA Kongsberg i nær framtid.

Rådgiver Gaute Hesjedal presenterte de nye hjemmesidene til VIKS som ble godt mottatt av styret.

27/14 Eventuelt

Sekretariatet har vurdert full overgang til elektronisk forsendelse av styrepapirene, jfr. spørsmål i forrige styremøte. Daglig leder foreslo at nåværende ordning med både elektronisk og papirforsendelse opprettholdes ut inneværende periode, men at de styremedlemmene som ikke ønsker tilsendt dokumentene på papir kan gi beskjed til sekretariatet. Styret sluttet seg til dette.

Alle vedtak var enstemmig.

Møtet hevet kl. 21.00.

Revetal, 15.september 2014,
for styreleder av VIKS, Jan Nærsnes

Orrvar Dalby
Orrvar Dalby
daglig leder av VIKS

Sendt til:
Medlemmer
Varamedlemmer
Ansattes representant
Fylkesordfører/Ordførere

Bernt: Skal vurdere habiliteten i god tid

Administrasjonen kan ikke lene seg tilbake og si at det er opp til politikerne å finne ut av habilitetsspørsmål, påpeker jussprofessor Jan Fridthjof Bernt.

Av Kommunal Rapport 22. september 2014 - 8:09

Liker { 2 }

Tweet { 2 }

Spørsmål

Administrasjonen i kommunen visste at varaordføreren hadde eierinteresser i et selskap som skulle få et oppdrag til 3,2 millioner kroner. Dette fortalte de ikke til politikerne. «Politikerne må selv begrunne og avklare egen habilitet overfor organet som skal treffe avgjørelsen», er administrasjonens forklaring. Er dette god saksutredning? Dessuten: I protokollen står det ikke noe om hvorfor varaordføreren ba om å bli kjent inhabil da saken kom til behandling. Bør slike årsaker noteres i møteprotokollen?

Bernt svarer

Forvaltningslovens regler om inhabilitet er ikke helt enkle å finne fram i for den uinnvidde. I § 8, første setning, står således en underlig bestemmelse som fra tid til annen skaper forvirring: «Tjenestemannen avgjør selv om han er ugild.»

Bestemmelsen gjelder, som alle reglene om inhabilitet i forvaltningsloven, også for folkevalgte. Men de fleste skjønner nok at dette er en helt misvisende formulering, og det som skal stå er at **<<Tjenestemannen har plikt til selv å vurdere om han er inhabil>>**, og dette er også utgangspunktet for denne saken, der varaordføreren selv reiste spørsmålet.

I § 8 andre avsnitt, første setning, fastsettes det at avgjørelsen av om en folkevalgt er inhabil, treffes av det kollegiale organet selv. I samme paragrafs tredje avsnitt, første setning, har vi en regel om at **<<Medlem [av kollegialt organ] skal i god tid si fra om forhold som gjør eller kan gjøre ham ugild>>**. **Her kan det se ut som om varaordfører har forsømt seg.** Poenget med denne regelen er at det skal være mulig å få en juridisk vurdering av inhabilitetsspørsmålet i god tid før det skal holdes møte i det kollegiale organet, og til å innkalle varamedlem som kan steppe inn om man kommer fram til at det foreligger inhabilitet.

Det må være helt klart at da kan ikke administrasjonen lene seg tilbake og si at dette er det opp til politikerne å finne ut av. En sentral begrunnelse for denne regelen er at administrasjonen skal få mulighet til å oppfylle sitt ansvar for å utrede rettslige og faglige spørsmål i forkant av møte i folkevalgt organ.

Men selv om spørsmålet om inhabilitet ikke er reist før møtet, må administrasjonen reagere hvis den ser at dette kan bli et tema, og sørge for å få avklart inhabilitetsproblemet så godt som mulig. Dette er ikke et spørsmål som den enkelte folkevalgte, eller det folkevalgte organet, har rådighet over; ansvaret for å undersøke og utrede inhabilitet følger av administrasjonens ansvar for forsvarlig saksutredning og for at lover og regler følges. Det er en klar tjenestefeil hvis man i en slik situasjon legger til grunn at man bare kan vise til at **<<Politikerne må selv begrunne og avklare egen habilitet overfor organet som skal treffe avgjørelsen>>**

Møtebok for et folkevalgt organ behøver ikke være noe mer enn en vedtaksprotokoll. Av det følger at det ikke er nødvendig å protokollere begrunnelsen for at varaordføreren fratradte som inhabil. Men det er klart uheldig hvis det ikke framgår, verken av saksforelegg fra administrasjonen eller av protokollen, hvorfor han eller hun var inhabil, så dette bør opplyses i møteboken selv om det ikke er rettslig plikt til det. Det enkelte medlem vil i alle fall kunne be om at det blir protokollert en stemmeforklaring der det framgå hvorfor han eller hun mener varaordføreren var inhabil.

Fakta

Flere artikler om [Bernt svarer](#)

Kontrollutvalget i Larvik kommune

Saksbehandler: Orrvar Dalby

Saksgang:
Kontrollutvalget

21.10.2014

SAKSNR. 39/14
Eventuelt